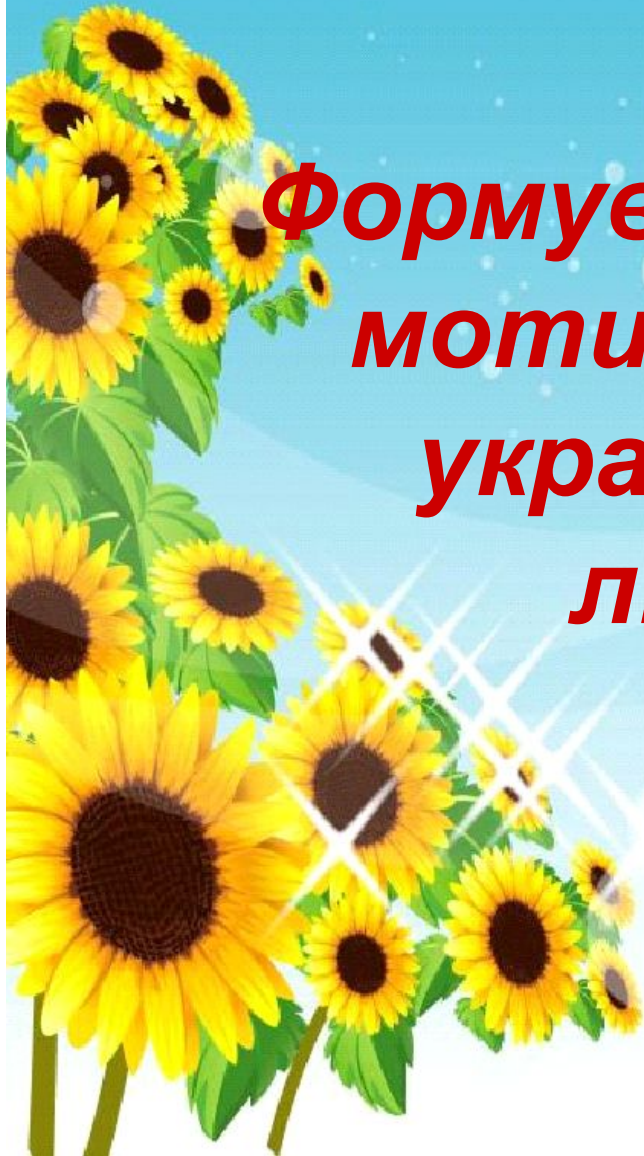

**Формування навчальної
мотивації на уроках
української мови і
літератури**

Перед сучасним учителем стоїть завдання задіяння в навчанні таких ресурсів, які пробуджуватимуть і підтримуватимуть у учнів інтерес до пізнання нового. У цих умовах важливого значення набуває мотивація як важливий компонент освіти. Від мотивації школяра залежить його успішність, глибина й міцність знань, бажання і здатність навчатися протягом усього життя.

Чим більше навчальне завдання дозволяє дитині почуватися компетентною та ефективною, тим вищою в неї буде внутрішня мотивація до певного виду діяльності

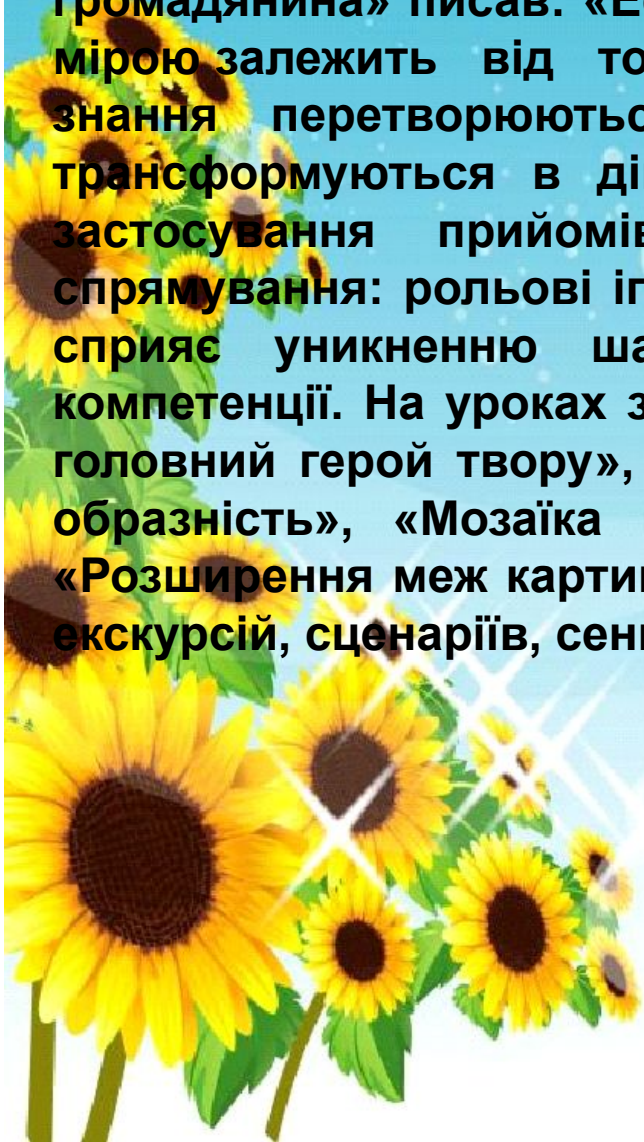
Необхідними умовами мотивації до навчання в учня повинні бути: допитливість учня; прагнення задовольнити свою допитливість; бажання самовдосконалюватися; досягнення поставленої мети.

Навчання, яке ґрунтується на внутрішній зацікавленості, буде значно успішнішим, тому що при наявності такої зацікавленості дитина здатна працювати довше без будь-яких зовнішніх підкріплень. Школярі, яких приваблює насамперед інтерес до самого процесу навчання, схильні обирати складніші завдання, що позитивно впливає на розвиток їх пізнавальних процесів

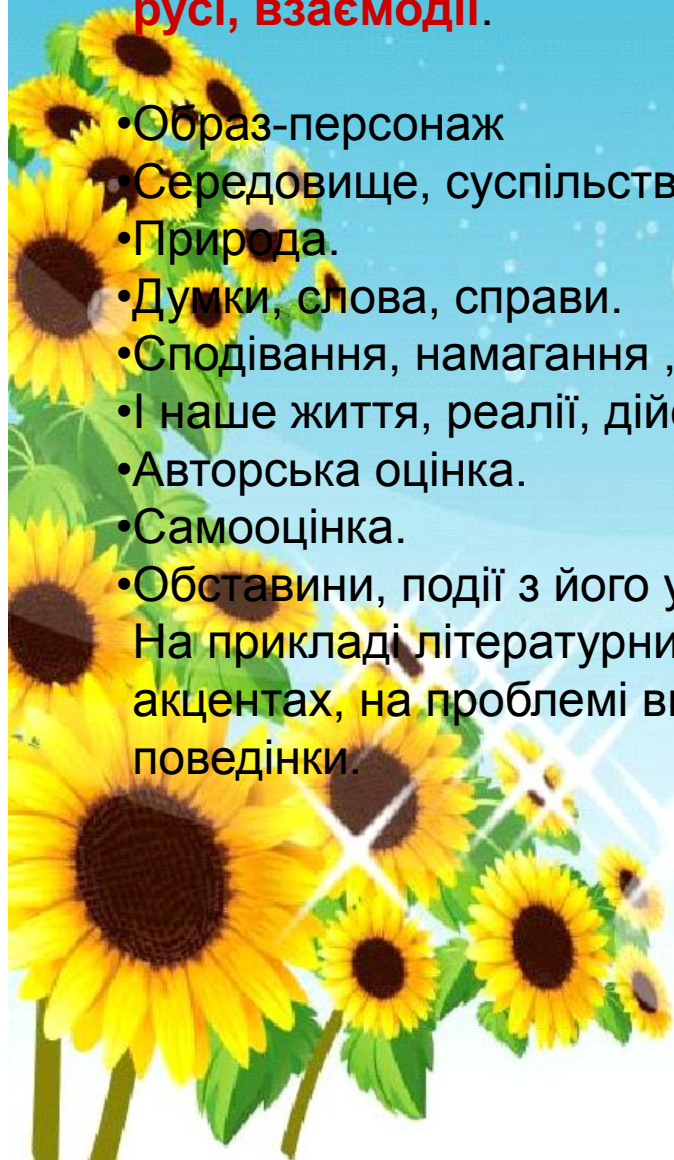
Видатний педагог В.О.Сухомлинський у книзі «Народження громадянина» писав: «Ефективність виховання школярів значною мірою залежить від того, що вони знають про людину, як знання перетворюються в їхні погляди, і як ці погляди трансформуються в дійсність...». Надзвичайно ефективними є застосування прийомів і вправ, що мають інтерактивне спрямування: рольові ігри, моделювання життєвих ситуацій, а це сприяє уникненню шаблонності, розвиває творчі здібності, компетенції. На уроках застосовуємо такі прийоми й вправи: «Я - головний герой твору», «Прес», «Асоціативне коло», «Кольорова образність», «Мозаїка цитат», «Психологічний портрет героя», «Розширення меж картинки», усне малювання, складання заочних екскурсій, сценаріїв, сенканів.

Аналізуючи образ-персонаж, учні досліджують риси його характеру, його думки, вчинки. Важливо, що розглядається герой у русі, взаємодії.

- Образ-персонаж
- Середовище, суспільство.
- Природа.
- Думки, слова, справи.
- Сподівання, намагання, бажання, цілі.
- І наше життя, реалії, дійсність.
- Авторська оцінка.
- Самооцінка.
- Обставини, події з його участю.

На прикладі літературних героїв учні мають зосередитись на моральних акцентах, на проблемі вибору своєї життєвої позиції й моральної поведінки.

Казковий герой як критерій оцінки дорослого світу в циклі творів Пауля Маара про Суботика

Один із методів мотивації навчання для учнів із низьким рівнем навчальних досягнень: створення ситуації успіху.

Навчальна діяльність має бути оптимальною за рівнем складності. Якщо перед дитиною стоїть надто просте завдання, воно не викличе в неї інтересу і внутрішньої мотивації. Важливою умовою зростання внутрішньої мотивації є така характеристика навчальних завдань як новизна і непередбачуваність, що, як правило, викликає внутрішній інтерес дитини.

Гра “Вилучи зайве” (за “Казкою про ЯЯн” Емми Андієвської)

• **Хлопчик**

- Добрий
- Турботливий
- Лінивий
- Допитливий
- Байдужий
- Легковажний
- Шанобливий
- Сердитий
- Боязкий
- чемний

• **Дідусь**

- Вдячний
- Доброзичливий
- Фантазер
- Злий
- Безкорисливий
- Самовпевнений
- Пихатий
- Агресивний
- працьовитий

Творчість Лесі Українки очима дітей

Пізнавальна ситуація ставить учня в умови, коли він, маючи певні знання, приходять до усвідомлення, що цих знань бракує для розв'язання навчальної проблеми. Конфлікт між «знаю» і «не можу виконати» спонукає учня поглибити свої знання, а отже, внутрішньо мотивує його діяльність. У цьому разі вчитель реалізує дидактичний принцип розвивального навчання — навчання на високому рівні **трудності.**

Проблемна ситуація зі збивуванням

Порівняйте дві групи слів:

знати	знаний
писати	написаний
казати	сказаний

Приєм «Яскрава пляма»

У навчальній літературі частину слова *-ти (-ть)* у дієсловах визначають по-різному: або як суфікс, або як закінчення.

Хто з науковців має рацію?

Як вважаєте ви? Наведіть докази на підтвердження своєї думки.

Проблемні ситуації найдоцільніше застосовувати на етапі актуалізації знань. Запропоновані завдання можуть мотивувати навчальну діяльність учнів, активізувати їхній пізнавальний

інтерес на різних етапах уроку

Підготуйте й виголосіть оригінальну промову, уявивши себе:

- англійською королевою;
- ведучим шоу «Найрозумніший», «Холостяк» ...;
- учителем української мови;

Розпізнавання морфем

Пірати Одноокий, Стукач і Вибийзуб знайшли записку, залиту морською водою. Вони прочитали:

Мил. сь.ай...

Запишіть, як розшифрував записку кожен із піратів. Чому її можна було прочитати по-різному?

- Одноокий _____

- Стукач _____

- Вибийзуб _____

